

Ap 16/2-99

Advarer mot omstridt forskningsprosjekt

Krigsveteranene advarer ordførerne mot et intervjuprosjekt av privatmannen Jan Eidi. Også nasjonalbibliotekar Bendik Rugaas ber seg frabedt ethvert videre samarbeid med Eidi.

OLAV TRYGGJE STORVIK

I et brev til samtlige fylkesordførere og ordførere i Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark advarer Samarbeidsrådet av krigsveteranforeninger mot intervjuprosjektet «Norge under okkupasjonen», som privatmannen Jan Eidi står bak. Rådet har tilslutning fra nærmere 40 krigsveteranforeninger og forbund.

Også nasjonalbibliotekar Bendik Rugaas protesterer mot Eidis virksomhet. I et brev til Eidi vil Rugaas, nok en gang, ha seg frabedt at Eidi bruker Nasjonalbiblioteket i markedsføringen av sitt annet prosjekt «Norgesdokumentasjon».

– Vi henvender oss til ordførerne i nord fordi Eidi allerede har gjennomført sine intervjuundersøkelser i Sør-Norge. Nå står Nord-Norge for tur, opplyser den kjente motstandsmannen Gunnar Sønsteby til Aftenposten. Han har undertegnet brevet sammen med Finn Ramsøy og Hans Lühn.

– Verdiløse

Sønsteby sier at Eidis prosjekt har produsert rapporter som historieforskere mener er verdiløse. Intervjuene er utført av personer uten nødvendig kompetanse, og mange rapporter er tendensiøse og bare videreformidler gammel nazipropaganda.

Jan Eidi, tidligere områdedirektor for Folkeuniversitetet Sør, er overrasket over Samarbeidsrådets brev til ordførerne. – Dette er helt ukjent for meg, sier han. Han mener de tre har tilknytning til Hjemmefrontmuseet, som i lang tid har «vist en aggressiv holdning» til hans prosjekt. Eidis prosjekt går tilbake til 1994, da

han tok initiativ til å engasjere skolebarn til å utføre spørreundersøkelser i sine hjemkommuner om Norge under okkupasjonen. Han har også intervjuet motstandsfolk og tilhengere av Nasjonal Samling.

I brevet til ordførerne skriver krigsveteranene at «vi har en begrunnet mistanke om at prosjektets egentlige hensikt er å søke rehabilitering for de mennesker som svek, de som valgte nazismen ut fra den grunntanke at det var to likeverdige krefter som sto opp mot hverandre».

– Dette opprører meg sterkt, sier Eidi. – Jeg var 11–16 år under krigen. Min far var engasjert i illegalt arbeid, og selv har jeg ikke hatt noe med Nasjonal Samling å gjøre.

Bruker kjente folk

Men krigsveteranene holder fast ved kritikken av prosjektet. Kunnskap om okkupasjonstiden befinner seg i offentlige arkiver, og har gjort det lenge. Nye intervjuer under 50 år etter krigens slutt, med et tilfeldig og derfor skjevt utvalg av personer,

er nærmest uten verdi, mener krigsveteranene. De peker dessuten på at Eidi i sin markedsføring av prosjektet bruker kjente folk som har frabedt seg enhver forbindelse med prosjektet, og at enkelte er oppført som intervjuet uten å være det.

Også nasjonalbibliotekar Bendik Rugaas har sendt Eidi brev, denne gang rekommandert. Rugaas vil ha seg frabedt at Eidi benytter Nasjonalbibliotekets navn i markedsføringen av sitt private prosjekt «Norgesdokumentasjon» hvor han, mot betaling, videointervjuer politikere og ledere i næringslivet. Intervjuene skal deponeres i et klimastyrt lager ved bibliotekets avdeling i Rana.

For et år siden ba Nasjonalbiblioteket også om at Eidi skulle fjerne formuleringer fra markedsføringen av prosjektet om at biblioteket er «samarbeidspartner». Men det har Eidi ikke gjort. Han hevder at han ikke har mottatt noe brev, angivelig fordi postverket kan ha rotet det bort.

116039